

uvedenega izraza. Ali bi ne kazalo uvesti po Notranjskem in Vipavskem znano besedo *kocelj, kucelj*? — Naj še kdo izreče svoje mnenje o tem!

Te dni sem slišal v Dolenjem Zemunu pri Ilirske Bistrici lep izraz za »Mulde«, namreč *uvala* (*vala*), *uvalica* (*val'ca*), ki je znan takisto hrvaškemu jeziku in ki bi se dal prav dobro porabiti tudi za nemški izraz »Thalmulde«. Po tem imamo naslednjo lestvo zemljepisnih pojmov: Najvišji je *sedlo* (*Sattel*), takoj spodaj je *uvala*, v kateri se vode nabirajo in si kmalu izdolbejo žleb (*Rinne*), ki prehaja v vedno globočesi in globočejsi jarek (*Graben*)

S. R.

O rokopisni zapuščini Davorina Trstenjaka. (Konec) Toliko se je našlo v rokopisni zapuščini Trstenjakovi na njegovem zadnjem dōmu. K temu še nekaj v pojasnilo

V omenjenem slavnostnem spisu pravi se l. c. o Trstenjakovih rokopisih posebej: „Poimenoma morem tu za gotovo omeniti, da si je nepreručni preiskovatelj starodavnosti naše zlasti o prazgodovini Norika in Panonije nabral lepega gradiva, za katero pa zdaj ne znamo, ali ga bode mogel spraviti na svetlo . . . Upajmo ipak, . . . da rokopis ne bude predolgo trohuel v omari.“ — Té besede so dotedno povzete upravo iz Trstenjakovega zasebnega mi pisma z dnē 27. listopada l. 1886. Toda isto gradivo je vendar skoraj zatem spravil sam na svetlo v omenjeni knjižici: „*Pannonica. Spomeniški listi itd. V Celovcu 1887*“ — baš istodobno, ko je bil tiskan tudi óni životopis.

Nabral pa je bil Trstenjak zraven tega še gradiva o Tomaži Prelokarji — *Thomas de Cilia zvanem* — odgojitelji cesarjeviča Maksimilijana, prošu dunajskem in škofu kostniškem, umršem leta 1496., o katerem govori tudi v „*Kresu*“ IV. 631. A vse to gradivo je dal g. Mateju Slekovcu, župniku pri Sv. Marku niže Ptuja, „naj nje sostavi“, kakor mi Trstenjak sam piše v listu dnē 28. listopada l. 1887, pristavljač: „Jaz nimam več toliko fisične moči delo dovršiti.“ Istočako mi je pozneje koncem leta 1889. povedal tudi ustno.

In o poslednjem kujižvnem delu svojem mi je zopet pisal Trstenjak sam v istem pismu dnē 28. listopada l. 1887.: „Med svojimi rokopisi imam edino še eden spis: *paberki in popravki o venetičini*, ki bi vtegnol kaj veljati, vse drugo je zastarelo, in ne vredno, da se izdaje.“ — Na nekem listu v Trstenjakovi zapuščini pa sem našel o tem tole beležko zapisano baš z roko njegovo: „Jaz sem svoja *Venetica* popravil in bom rokopis v tisk poslal, ker me g. prof Jagić nagovarja. Sicer mi Jagić ne prorokuje, da bi moja teorija od filologov strokovnjakov bila sprejeta, a znanosti bodo ta preiskavanja vsekakor koristila, zato je svojemu učencu V. Oblaku naročil, naj se v počitnicah k meni poda in rokopis v nemščino prelaga.“ — Znano mi je, da ima sedaj res g. Oblak óni Trstenjakov rokopis in to „venetsko gradivo“ bajè kratko, ali pri tem jedrovito spravlja v „nemško livrejo“.

Spominjam se še končno, da mi je pokojni Davorin Trstenjak, že zeló bolan nekoč povedal, da je vse svoje še preostale rokopise bil namenil dru. *Sketu*, kateri naj po njega smrti izbere in izdá, kar je vrednega za javnost. Vendar o tem sedaj ni nič izvestnega in tudi g. dr. Sket nima nikakih takšnih rokopisov Trstenjakovih. Nego, bil je pač v Dav. Trstenjaka zapuščini popiren zavitek, zapečaten in naslovil g. Jakopu Trstenjaku, župniku pri Sv. Marjeti niže Ptuja, Davorinovemu bratrancu, kateremu je bil torej bajè tudi že poslan isti zavitek; ali kaj je v njem, tega ne vem.

Andrej Eikonja.

† **Ognjeslav Utješenović-Ostrožinski**, dvorski svetovalec in veliki župan ter pisatelj in pesnik hrvaški umrl je v Zagrebu dnē 8. ržnega cvéta t. l. Bil je slavni pokojnik upravni uradnik in je v tej stroki napisal več prav imenitnih knjižic, tičočih se zlasti nekdanje vojaške Krájine. Ko se je naš dr. Lovro Toman v državnem zboru potezal

za razvojačenje hrvaške Krájne, preskrbel mu je Utješenović potrebnega materijala. Njegovih pesmij imenitne so »Jeka od Balkana« (tiskana najprvo v glasoviti »Augsburger Allgemeine Zeitung« l. 1842, po matici in z nemškim prevodom prijatelja mu Dana Stanisavleviča, potem tudi v pesnikovi menj znani zbirki »Vila ostrožinska«), epska pesem »Nedeljko«, »Davidovi psalmi«, in izmed učenih razprav »Životopis kardinala Gjorgja Utješenovića«.

»Il Diritto Croato« in Sabičev italijanski prevod Prešernovih pesmij. V 2. št. letosnjega »Ljublj. Zvona« ste že nekoliko omenili o Sabičevem italijanskem prevodu Prešernovih pesmij v »Diritto Croato«. To je izboren list, ki izhaja v Pulji pod spretnim uredništvom g. *Antona Jakiča*. List leta je politično-literaren. S pravo odvetniško zgovornostjo zagovarja slovanske pravice ter vestno poroča o vseh važnejših pojavih na slovanskem svetu. V podlistu (Appendice) pa prinaša pod naslovom: »Musa Slava« izvrstne prevode krasnih pesmij iz vseh slavjanskih književnostij. Kar nam posebno ugaja, to je korekten, krasen jezik, katerega piše ta list.

V 16. št. z dné 22. prosinca pisal je »Il Diritto Croato« jako laskavo tudi o — »Ljubljanskem Zvonom«. »Zvon« (»Campana«) — pravi v dotočnem članku — »é il titolo di un ottimo periodico letterario-scientifico sloveno che si pubblica a Lubiana in grossi fascicoli mensili, ed ora entra nel X. anno di vita. È redatto con molta cura ed abilità dal reputato scrittore Levec (t. j.: urejuje ga z veliko skrbjo in spremnostjo znameniti pisatelj Levec); potrebbe andarne orgogliosa qualunque ricca letteratura (vsaka bogata literatura bi se lahko ponašala z njim (z »Zvonom«).

Nadalje razklađa pisatelj program »Zvonom«. Z nekakim veseljem poudarja: »Una particolare attenzione consacra ai prodotti della letteratura croata. In ciò pure si afferma splendidamente la viva, veramente fraterna simpatia nutrita dagli Sloveni verso i loro vicini, i Croati« (Posebno pozornost obrača [»Lj. Zvone«] proizvodom hrvaške literature. V tem se tudi sijajno kaže živa, uprav bratovska simpatija, katero Slovenci gojijo proti svojim sosedom — Hrvatom.)

Na to omenja »Il Diritto Croato« proizvodov, katere je »Zvon« obljubil letos prinašati. Janka Krsnika imenuje »il popolarissimo novelliere« (najpopularnejšega novelista; o Márici in uje proizvodih pa pravi: »Iz življenja mlade umetnice (Dalla vita di una giovane artista), Na obali (Sulla riva di Márica, pseudonimo sotto cui si cela una valente scrittrice slovena, (Márica, pod katerim pseudonimom se skriva izvrstna pisateljica slovenska).

Toda vrnimo se zdaj k »podlistkom« lista »Il Diritto Croato«!

Rekel sem že, da se tu objavlajo vrlo pogojeni prevodi izbornih pesmij iz vseh slovanskih književnostij. Med različnimi sotrudniki nahajamo tudi reprezentantinji nežnega spola: *Milko in Izblico Neznanović*. Dika teh sotrudnikov pa je g. *M. Sabič*, znamenit pesnik, kateri prevaja največ iz hrvaščine in češčine, in v poslednjem času tudi iz slovenščine, Prešernove pesmi.

Ako me spominu ne vara, čital sem baš o Sabiči, da je še mlad in genijalen pesnik. Prevode svoje misli objaviti v posebni knjigi in se potem izpolnijo želje dopisnikove v 2. št. »Ljublj. Zvona«, da se namreč Prešernove pesmi razširijo po Italiji, »da začnó tudi tam našega pesnika-prvaka spoznavati in čestiti«.

Kakšni so Sabičevi prevodi, o tem je pisala že 2. št. »Ljublj. Zvona«. Da se pa cenjeni čitatelji »Zvonom«, ki ne čitajo »Il Diritto Croato« in ki umejo laščino, uverijo o resničnosti in pravičnosti omenjenega poročila, uaj tu priobčim Sabičev prevod Prešernove »Nebesko sijeo oči«. Primerjaje prevod z originalom, osnuje si lahko vsak svojo sodbo, ne da bi k temu trebalo komentara mojega.